

SYLABUS ZAJĘĆ Informacje ogólne

Nazwa ZAJĘĆ: Ewolucja człowieka i dostosowanie biokulturowe	
Rodzaj ZAJĘĆ	<i>Obowiązkowy</i>
Wydział PUM	<i>WNoZ</i>
Kierunek studiów	<i>Pielęgniarstwo</i>
Specjalność	-
Poziom studiów	<i>jednolite magisterskie</i> ☐ * <i>I stopnia</i> ☐ <i>II stopnia</i> <i>x</i>
Forma studiów	<i>stacjonarne/ niestacjonarne</i>
Rok studiów /semestr studiów	<i>I rok, semestr II</i>
Liczba przypisanych punktów ECTS	<i>1</i>
Formy prowadzenia zajęć (liczba godzin)	<i>wyklady (5) / seminaria (5) = 10</i>
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się	- <i>zaliczenie na ocenę:</i> ☐ <i>opisowe</i> ☒ <i>testowe</i> ☐ <i>praktyczne</i> ☐ <i>ustne</i> ☐ <i>zaliczenie bez oceny</i> - <i>egzamin końcowy:</i> ☐ <i>opisowy</i> ☐ <i>testowy</i> ☐ <i>praktyczny</i> ☐ <i>ustny</i>
Kierownik jednostki	<i>Prof. dr hab. n. med. Małgorzata Milkiewicz</i>
Adiunkt dydaktyczny lub osoba odpowiedzialna za przedmiot	<i>Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Agnieszka Kempieńska-Podhorodecka; e-mail: agnieszka.kempinska.podhorodecka@pum.edu.pl</i>
Strona internetowa jednostki/adres	<i>http://www.medbiol.com/</i>
Język prowadzenia zajęć	<i>polski</i>

*zaznaczyć odpowiednio, zmieniając na X

Informacje szczegółowe

Cele zajęć	<p>Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z biologicznymi, genetycznymi i środowiskowymi uwarunkowaniami rozwoju człowieka oraz z mechanizmami kształtowania się cech fenotypowych w ontogenezie. Przedmiot ma na celu również przedstawienie podstaw ewolucji człowieka i dostosowania biokulturowego oraz metod oceny i kontroli przebiegu rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem okresu rozwoju progresywnego i jego znaczenia w praktyce pielęgniarstwa oraz opiece nad pacjentem w różnych fazach życia.</p>	
Wymagania wstępne w zakresie	Wiedzy	<p>Student powinien posiadać podstawową wiedzę z zakresu anatomii człowieka, biologii oraz genetyki, niezbędną do rozumienia procesów rozwojowych i adaptacyjnych organizmu.</p>
	Umiejętności	<p>Student potrafi obserwować, interpretować i wyjaśniać zachowania oraz reakcje człowieka w kontekście wiedzy biologicznej i medycznej, z uwzględnieniem uwarunkowań społecznych i kulturowych istotnych w opiece pielęgniarstwa.</p>
	Kompetencji społecznych	<p>Student rozpoznaje własne ograniczenia i potrzeby edukacyjne, planuje własną aktywność edukacyjną oraz rozumie znaczenie ustawicznego kształcenia w zawodzie pielęgniarstwa/pięlegniarza.</p>

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Ip. efektu uczenia się	Student, który zaliczył ZAJĘCIA wie/umie/potrafi:	SYMBOL (odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku)	Sposób weryfikacji efektów UCZENIA SIĘ*
W01	<p>Charakteryzuje kulturowe i społeczne uwarunkowania organizacji leczenia oraz sprawowania opieki zdrowotnej, z uwzględnieniem zróżnicowanych zachowań zdrowotnych i postaw pacjentów wobec leczenia.</p>	A.W.25	K
W02	<p>Opisuje różnice kulturowe i religijne w postrzeganiu zdrowia, choroby i człowieka oraz ich znaczenie w komunikacji międzykulturowej w opiece zdrowotnej.</p>	A.W.26	K
U01	<p>Potrafi uwzględniać uwarunkowania religijne i kulturowe w rozpoznawaniu potrzeb pacjentów oraz w planowaniu i realizacji opieki pielęgniarstwa.</p>	A.U.18	S, PS, O
K01	<p>Dokonyuje krytycznej oceny własnych działań oraz działań współpracowników, zachowując postawę szacunku, empatii i</p>	A. K1	S, PS, O

	otwartości wobec różnic światopoglądowych i kulturowych..		
--	---	--	--

Tabela efektów UCZENIA SIĘ w odniesieniu do formy zajęć

Lp. efektu uczenia się	Efekty uczenia się	Forma zajęć						
		Wykład	Seminarium	Ćwiczenia	Ćwiczenia kliniczne	Symulacje	E-learning	Inne formy
W01	A.W.25	x	x					
W02	A.W.26	x	x					
U01	A.U.18		x					
K01	A. K1		x					

TABELA TREŚCI PROGRAMOWYCH

Lp. treści programowej	Treści programowe	Ilość godzin	Odniesienie do efektów uczenia się dla ZAJĘĆ
Semestr letni			
WYKŁADY			
TK01	Anatomiczne i funkcjonalne aspekty ewolucji człowieka oraz ich znaczenie dla zdrowia i funkcjonowania organizmu.	1	W01, W02
TK02	Zróżnicowanie biologiczne człowieka – uwarunkowania genetyczne, środowiskowe i mechanizmy adaptacyjne.	1	W01, W02
TK03	Biologiczne i środowiskowe uwarunkowania rozwoju osobniczego człowieka: akceleracja rozwoju, trend sekularny, normy reakcji, normy adaptacyjne i normy statystyczne.	1	W01, W02
TK04	Wpływ czynników biologicznych i środowiskowych na budowę i funkcję stawów skroniowo-żuchwowych – znaczenie kliniczne..	1	W01, W02
TK05	Modele żywieniowe w ewolucji człowieka oraz ich konsekwencje dla zdrowia i choroby.	1	W01, W02
SEMINARIUM			

TK06	Analiza symetrii i proporcji twarzy człowieka w kontekście atrakcyjności oraz społecznego postrzegania zdrowia.	2	W01, W02, U01, K01
TK07	Biologiczne i anatomiczne wskaźniki stresu fizjologicznego w materiale kostnym oraz u osób żywych – identyfikacja i interpretacja.	3	W01, W02, U01, K01

Zalecana literatura:

Literatura podstawowa

1. Kaczmarek M., Wolański N.: Rozwój biologiczny człowieka. Od poczęcia do śmierci. PWN, Warszawa, 2018.
2. Wolański N., Ekologia człowieka, tom 1 i 2, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2006

Literatura uzupełniająca

1. Malinowski A., Strzałko J.: Antropologia, Warszawa-Poznań, PWN, 1989
2. Malinowski A., Wolański N.: Metody badań w biologii człowieka. Wybór metod antropologicznych, PWN, 1988
3. Malinowski A.: Wstęp do antropologii i ekologii człowieka, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 1999
4. Malinowski A., Bożiłow W.: Podstawy antropometrii, Warszawa-Łódź, Wydawnictwo Naukowe PWN, 1997

Nakład pracy studenta

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	W ocenie (opinii) nauczyciela	
Godziny kontaktowe z nauczycielem	10	
Przygotowanie do ćwiczeń/seminarium	10	
Czytanie wskazanej literatury	10	
Napisanie raportu z laboratorium/ćwiczeń/przygotowanie projektu/referatu itp.	-	
Przygotowanie do kolokwium/kartkówki	10	
Przygotowanie do egzaminu		
Inne (e-l)		
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	40	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	1	

Uwagi

*Przykładowe sposoby weryfikacji efektów kształcenia:

EP – egzamin pisemny

EU - egzamin ustny

ET – egzamin testowy

EPR – egzamin praktyczny

K – kolokwium

R – referat

S – sprawdzenie umiejętności praktycznych

RZĆ – raport z ćwiczeń z dyskusją wyników

O - ocena aktywności i postawy studenta

SL - sprawozdanie laboratoryjne

SP – studium przypadku

PS - ocena umiejętności pracy samodzielnej

W – kartkówka przed rozpoczęciem zajęć

PM – prezentacja multimedialna

i inne